

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

**Základní škola a Mateřská škola Cvikov, Sad 5. května 130
okres Česká Lípa**

Sad 5. května 130, 471 54 Cvikov

Identifikátor školy: 600074722

Zřizovatel: Město Cvikov, náměstí Osvobození 63, 471 54 Cvikov

Školský úřad Česká Lípa, Havlíčkova 443, 470 01

Termín konání následné inspekce: 3. a 5. května 2000

Čj.	083 214/2000-4005
Signatura	nh1ct106

Následná inspekční činnost byla vykonána na základě kontroly dodržování obecně závazných právních předpisů z komplexní inspekce vykonané v říjnu a listopadu 1998.

Mateřská a základní škola má čtyři pracoviště. Ve Cvikově v Sadu 5. května, kde je ředitelství a třídy druhého stupně, v Nerudově ulici jsou třídy prvního stupně a v Jiráskově ulici je školní družina a školní jídelna. Budovy jednotlivých pracovišť jsou vzdáleny asi 8 minut chůze. Čtvrté pracoviště je v obci Lindavě (pět kilometrů vzdálené), kde je umístěna mateřská škola a jedna třída se třemi ročníky prvního stupně školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

V průběhu inspekční činnosti byly provedeny hospitace v českém a německém jazyce v dyslektické třídě VII. C s cílem porovnání náročnosti výuky, dále v matematice ve třídě VII. A a dějepisu ve třídě VIII. A.

Hodiny byly připraveny čtyřmi vyučujícími, tři z nich mají úplnou odbornou a pedagogickou způsobilost pro dané předměty, pouze dějepis učil vyučující s pedagogickým minimem.

Český a německý jazyk

Sledované hodiny v dyslektické třídě, ve které je zapsáno dvanáct žáků, měly rozdílnou úroveň organizace hodiny.

V českém jazyce byli žáci aktivní. Vyučující s patnáctiletou pedagogickou praxí vysvětlila cíl hodiny, klidně zadávala úkoly, střídala činnosti v krátkých časových úsecích. Tím neustále podněcovala zájem žáků, kteří během hodiny pracovali i se slovníky spisovné češtiny. Vhodnou motivací v úvodu i v průběhu hodiny umožnila všem žákům zúročení vědomostí. Vyžadovala odpovědi celou větou. Při procvičování i zdůvodňování daného jevu žáci využívali znalostí z minulých hodin. Při přepisování učiva z tabule kontrolovala provedení a úpravu zápisu v sešitech, upozorňovala na způsob sezení. Sešity jsou nepravidelně kontrolovány. Včasné zadání a vysvětlení domácího úkolu i shrnutí učiva probraného v hodině přispěly k efektivnímu využití vyučovacího času.

V hodině německého jazyka, kterou vyučuje učitelka učící třetím rokem, se rovněž střídala náplň činností, nepodařilo se jí zaujmout všechny žáky. Někteří projevovali značnou nekázeň. Vyučující měla připravený názor k procvičování názvů barev, osob, zvířat a věcí, ale frontální způsob vedení hodiny nedával všem žákům možnost seberealizace a aktivního zapojení do výuky. Zařazená relaxační chvilka, prokládaná opakováním učiva a cvičením postřehu, na krátkou dobu podnítila zájem žáků. Při procvičování a opakování učiva říkala vyučující mnoho odpovědí sama, čímž nebyla žákům dána možnost říci správnou odpověď a upevňovat si tak získané poznatky. Vyučující nevyžadovala důsledně dodržování pokynů a dohodnutých pravidel. Písemnosti žáků mají různou úpravu, v průběhu zápisu nebyli upozorněni na nutnou čitelnost.

Učivo měly obě vyučující připravené. V českém jazyce bylo v souladu s požadavky učebních osnov, v německém jazyce je učivo upraveno vzhledem k tomu, že se tito žáci učí cizí jazyk teprve od pololetí školního roku 1998/99 tak, aby v průběhu roku zvládli základní učivo. Výuka probíhala v kmenové třídě. Nábytek i malba ve třídě jsou opotřebované, prostředí třídy bylo málo podnětné. Členění hodin, tempo výuky i zařazení relaxace odpovídaly věku i schopnostem žáků, byly respektovány jejich individuální potřeby.

Matematika - geometrie

Vyučující měla hodinu připravenou, probírané učivo odpovídalo učebním osnovám. Uspořádání učebny bylo vzhledem ke stanovenému cíli vyhovující. Vlastní prostředí však nebylo příliš podnětné (stolky, židle, tabule i nástěnky). Hluk z blízké rušné silnice znemožňuje větrání během výuky. Vyučující měla vlastnoručně zhotovené pomůcky, které sloužily k lepšímu pochopení učiva, byly přehledné a věcně správné. Naproti tomu většímu počtu žáků chyběly některé z potřebných pomůcek, které si měli pro hodinu geometrie připravit (rýsovací potřeby, průsvitky, sešit i žákovská knížka). Vyučující tuto situaci v hodině neřešila.

V úvodní části hodiny probíhala výuka diferencovaně, v další pak již frontálním způsobem. Střídání činností - od ústního zkoušení žáků u tabule a souběžné samostatné práce ostatních, přes společnou činnost, při které chyběl popis prováděného postupu řešení úloh, až ke společnému zápisu a stručnému shrnutí učiva již po zvonění na přestávku - vedlo k aktivnímu zapojení pouze několika žáků. Vyučující ponechávala žákům malý prostor na dokončení předcházejícího úkolu. Žáci ještě rýsovali a psali, když jim již dávala pokyny k další činnosti. Úroveň vedení sešitů je velmi rozdílná, hodnocení zaznamenávané do žákovských knížek je dostačující. V dodržování dohodnutých pravidel činnosti byla patrná malá důslednost. Učivo bylo podáváno věcně správně. Interakce a vzájemná komunikace měly průměrnou úroveň.

Hodina matematiky byla po stránce přípravy vyučující velmi dobrá, oblast psychohygieny, materiálních podmínek, organizace výuky a vzájemné komunikace měly pozitivní a negativní v rovnováze.

Dějepis

Obsah probíraného učiva odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu. Uspořádání a vybavení učebny nebylo plně v souladu s požadavky na psychohygienické a materiální podmínky výuky (nesprávná výška žákovských stolů vzhledem k výšce žáků, poničené linoleum i malá podnětnost ve výzdobě).

Samostatná práce v první třetině hodiny provedená formou testu, měla za cíl zopakovat učivo z předcházejících hodin. Po písemném zpracování byly otázky stručně zopakovány některými žáky, mnohokrát doplňovány vyučujícím. V poslední třetině hodiny provedl vyučující výklad nového učiva a současně prováděl zápis na tabuli. Žáci si opisovali poznámky do nepravidelně kontrolovaných sešitů, které mají různou úpravu. Výuka probíhala frontálním způsobem pomocí výkladu a řízeného rozhovoru. Formulace některých otázek byla nepřesná, odpovědi jednotlivců bezprostřední. Některé dotazy žáků nebyly zodpovězeny vyčerpávajícím způsobem. Závěr hodiny byl uspěchaný. Vyučující nevyužil k procvičování učiva možnosti zpracovat téma hodiny žáky např.: formou referátů. Učivo bylo podáváno věcně správně.

Hodina dějepisu byla hodnocena jako dobrá s pozitivní a negativní v rovnováze.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň výuky sledovaných hodin - českého a německého jazyka v VII. C, matematiky v VII. A a dějepisu v VIII. A - byla na základě popsaných skutečností hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Oblast plánování doznala od doby komplexní inspekce podstatné změny k lepšímu, zejména v dodržování časové dotace zvoleného učebního programu čj.: 16 847/96-2. Při komplexní inspekci bylo zjištěno nedodržení učebního plánu ve výuce cizího jazyka v šesté třídě (dyslektická). Tato skutečnost byla odstraněna od druhého pololetí školního roku 1998/99. V době inspekce byl učební plán vzdělávacího programu Základní škola čj.: 16 847/96-2 dodržován. Pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení byl v této třídě vypracován individuální plán výuky cizího jazyka.

Ředitel školy podal ČŠI oznámení o odstranění nedostatku dopisem z 21. prosince 1998 čj. 655/98 s účinností od druhého pololetí školního roku 1998/99.

Koncepční záměry respektují potřeby školy a jsou postupně naplňovány.

V oblasti pedagogické byl téměř splněn bod dotýkající se získávání odborně a pedagogicky způsobilých učitelů. Podařilo se zajistit pedagogické pracovníky pro výuku předmětů ve třídách prvního stupně základní školy i hudební výchovu na druhém stupni školy. Pracovníci školy se neustále snaží o zlepšování pověsti školy ve městě i prostřednictvím sportovních aktivit školy a podílením se na výstavbě sportovního areálu.

V oblasti materiálně-technických podmínek byly provedeny úpravy v tělocvičně školy (obložení), rekonstrukce tabulí ve třídách prvního stupně, bylo vyřešeno i topení v budově školy v Lindavě. Problematika šaten v budově Sad 5. května byla vyřešena zakoupením uzamykatelných skříněk (jedna skříňka pro dva žáky). Jsou umístěny ve výklencích na chodbě. Učebna výpočetní techniky je vybavena 13 počítači, 5 počítačů slouží žákům prvního stupně. Vedení školy ve spolupráci se zřizovatelem má zájem na obnově školního nábytku, podlahových krytin, vymalování školní budovy, údržbě hygienického zařízení (poničené dveře u WC). Plánované úpravy jsou závislé na finančních prostředcích.

Cvikovská veřejnost má možnost využívat po domluvě s vedením školy počítače a internet. V odpoledních hodinách využívá rekonstruovanou tělocvičnu (cvičení s dětmi, kroužky ap.).

Předložený stručný plán školy, s vytýčenými hlavními úkoly pro letošní školní rok, je rozpracován po měsících. Dle sdělení ředitele s ním byli pracovníci školy seznámeni a ztotožňují se s ním. V době inspekce v něm nebyla patrná kontrola splněných úkolů.

Zpracované individuální plány mají vyučující u sebe, v některých jsou zaznamenány pokroky žáků. Nebylo z nich patrné, že s nimi byli seznámeni rodiče, aby věděli v čem mohou spolupracovat.

Oblast plánování má pozitiva i negativa v rovnováze. Učební plán jednotlivých ročníků zvoleného vzdělávacího programu je plněn.

Organizování

Kompetence ředitele školy a dvou jeho zástupců jsou vymezeny a na jednotlivé pracovníky jsou delegovány příslušné pravomoce. Organizace výchovně-vzdělávací činnosti školy je zajištěna zpracovanými školními řády pro základní a mateřskou školu a rozvrhem hodin. Poradním orgánem ředitele školy je především pedagogická rada. Klasické formy metodického sdružení a předmětových komisí ustanoveny na škole nejsou. Vyučující stejných ročníků prvního stupně a vedoucí kabinetů příbuzných předmětů se scházejí podle potřeby. Zápisy z těchto jednání si dle sdělení nevedou.

Všichni pracovníci školy mají zajištěn přístup k informacím při osobním setkávání či vyvěšování pokynů (týdenních plánů) ve sborovnách jednotlivých pracovišť. Osobní data pracovníků i žáků jsou chráněna uložením v kancelářích ředitele, zástupců ředitele, výchovného poradce.

Informace rodičům jsou předávány prostřednictvím záznamů v žákovských knížkách, při třídních schůzkách, osobních setkáních. Jejich připomínky vedení školy i jednotliví učitelé vzájemně konzultují a podle možností realizují.

Na veřejnosti se prezentují žáci školy při vystoupeních, sportovních akcích i při předmětových olympiádách.

Připomínky a podněty pracovníků konzultuje ředitel školy se zástupci a po vzájemné dohodě dochází podle situace k jejich naplnění. Spolupracuje s obcí i dalšími partnery v oblasti státní správy a samosprávy.

Funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů byla v době následné inspekce hodnocena jako dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení pracovníků je v souladu s vypracovanými koncepčními záměry, plánem kontroly a hospitací. Jako motivační prvek působí pochvala i zpracovaná kritéria pro osobní ohodnocení a odměny. Pracovníci s nimi byli seznámeni. Výše ohodnocení je závislá na splnění zadaných úkolů a dosažených úspěchů ve výchovně-vzdělávací činnosti. Je diferencovaná. Každý z pracovníků může v rámci svého působení ve škole iniciativně přispět ke zlepšení pedagogického procesu i prostředí školy.

Pro začínající a nekvalifikované pracovníky zajišťuje vedení školy podle možností uvádějícího učitele a vzájemné hospitace. Členové užšího vedení školy u nich vykonávají častější hospitace, jejichž cílem je především metodická pomoc. Od nástupu ředitele školy do funkce se výrazně zlepšil podíl odborně a pedagogicky způsobilých učitelů.

Je podporováno další vzdělávání pracovníků návštěvou akcí pořádaných metodickými orgány i samostudiem. Návštěva akcí je někdy vzhledem k dopravní obslužnosti problematická.

Sebehodnocení školy je zachyceno ve výroční zprávě za uplynulý školní rok.

Vedení a motivování pracovníků se jeví jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy má v rozpracovaném plánu školy zachyceny i kontroly a hospitace. Tento plán se dotýká pedagogických i provozních zaměstnanců. Dle sdělení se nedaří vzhledem k provozním úkolům a zastupování za nepřítomné učitele vždy stanovený plán dodržet. Záznamy z hospitací jsou vedeny, s vyučujícími projednávány. Sledovaný rozbor vyučovacího procesu ředitelem školy odpovídal metodickým i formálním požadavkům.

Kontrola provozu školy je v kompetenci určených pracovníků jednotlivých úseků, kteří pravidelně informují vedení školy.

Kontrolní mechanismy tak, jak byly sledovány v průběhu následné inspekce mají převahu pozitiv.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení doznala pozitivní změny v dodržování časové dotace zvoleného vzdělávacího programu a v zajištění materiálně-technických podmínek provozu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

Dokumentace ředitele školy

- Informační výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 1. 9. 1998 vydaný Školským úřadem Česká Lípa,
- plán na školní rok 1999/2000 s hlavními úkoly, plánem kontrolní a hospitační činnosti,
- rozvrh hodin a časová dotace jednotlivých předmětů,
- kritéria pro hodnocení pracovníků,
- zápisy z pedagogických porad,
- rozhodnutí ředitele školy.

Dokumentace třídních učitelů navštívených tříd

- třídní knihy a třídní výkazy, katalogové listy a vysvědčení žáků, ve třídě VII. C i třídní knihu z loňského školního roku,
- individuální plány zdravotně postižených žáků.

Dále - vybrané žákovské knížky, sešity žáků, inspekční záznamy.

ZÁVĚR

Na základě provedených hospitací a kontrolou výše popsané dokumentace konstatuje inspektorka České školní inspekce, že zásadní nedostatek uvedený v protokolu o kontrole ze dne 26. listopadu 1998 v návaznosti na inspekční dokument č.j.: 083 509/98-4005 (výuka cizího jazyka v jedné šesté třídě) byl ředitelem školy odstraněn. V současné době je časová dotace předmětu cizí jazyk dodržována.

Z doporučení uvedené v inspekční zprávě komplexní inspekce, které se dotýkaly práce druhého stupně školy bylo ve sledovaných předmětech zjištěno:

- metodický pokyn pro práci s integrovanými žáky je dodržován,
- zpětná vazba v individuálních plánech není vždy zaznamenávána,
- zlepšilo se vedení dokumentace,
- dochází k postupnému zlepšování interiéru školy,
- k nízké kázni žáků - v průběhu dvou dnů inspekční činnosti byla kázeň žáků o přestávkách dobrá, ve sledovaných třídách byla patrna malá důslednost vyučujících v dodržování stanovených pravidel,
- k psychohygienickým podmínkám v hodině - sporadické zařazení relaxace, malá důraznost na správné sezení žáků, nevhodná výška některých školních lavic.

Doporučení k další činnosti školy:

- Zaznamenávat pokroky žáků do individuálních plánů,
- zpracovat rámcový obsahový plán učiva v německém jazyce žáků se specifickými poruchami učení a chování sedmého ročníku na celý zbytek školní docházky,
- vyžadovat důslednou kontrolu a opravy v sešitech žáků,
- zvýšit důslednost vyučujících v dodržování stanovených pravidel,
- dbát na psychohygienické podmínky v hodinách,
- neoddělovat výchovu od výuky.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Božena Vydrová	v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 5. června 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. 6. 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Ivo Čeřovský	v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-06-21	083 253/2000-4005
Zřizovatel	2000-06-21	083 254/2000-4005

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly podány